

Úvodem

Byl jsem pověřen M. N. V. ve Válech, abych pokračoval v kronice místní obce, která od r. 1945 nebyla vedena.

Pokusím se doplnit onu část kroniky od r. 1945, do r. 1956 jednak ze zachovaných páznarů a pak z mých i nejstarších osídlenců pamětí a podat pokud možno nejvěrnější obraz všeho dění, od prvních osídlenců až do konce prvního desetiletí českého přílevu v naší obci.

Kronikář.

Pocházím z hornické rodiny, rodák z Věprovic na Plzeňsku kde jsem se svými pěti sourozenci vychodil 5ti-
třídní obecnou školu. Od svých čtrnácti let jsem byl za-
městnán ve Škodových závodech v Plzni a jeden a půl roku
v uhelných dolech v Sulkově. R. 1920 nastoupil jsem vojín-
skou přesměrnou službu. Od skončení voj. služby, r. 1922, po-
dva roky bez zaměstnání. Krise na pracovním trhu donutila
mne k odjezdu do Francie, kde jsem byl od r. 1924 až
do skončení druhé světové války a r. 1945 jsem se vrátil
do vlasti. R. 1930 jsem se oženil ve Francii s rodatkou z Jičí-
na. Počátkem války r. 1939 s rodinou evakuován ze Štrasburku
do Neuvic sur L'Isle, v Dordogni, v jihozápadní Francii

a nastoupil jsem vojenskou službu u prvního pěšího pluku českoslov.
armády ve Francii. Po pádu Francie vrátil jsem se k rodině
a od r. 1943 jsem působil ve francouzském odboji do prosince
r. 1944, kdy jsem byl demobilisován a jako člen Krajského Nář.
Výboru v Neuvi organizoval reemigraci československých přísluš-
níků v jihozápadní Francii do vlasti. Od 16. ledna 1946
jsem bratře usazen ve Valcech.

Vznik obce Váhy

O vzniku a osídlení vsady se nezachovalo mnoho jistých podložených zpráv. Ze rážnamů Kynžvartu a kynžvartského panství z lamnějších archivů je možno zjistit jen že kde byl postaven dům pro pivovarního r. 1618 (jedentliscesestsetosm. náct.) Ze rážnamů někdyšního pol. okresu v Planí kní však první zmínka o Šáncích takto: Roku 1618 byl pražským re- ditedloím jmenován Niklas z Globenů hejtmánem kynžvartského kraje. Tento nechal vykácel myšlinu na soutoku potoků které prutíkají od Staré Vody a od Sekerských Chalup a postavil na tom místě dřevěný srub. Tento dům mluho považoval za prvý obytný dům nynější obce. Pro schůzlost byl ve druhé světové válce vyklí- zen a po válce r. 1947. vyškrtnut se seznamu obytných domů a roz- bourán. Nacházel se proti zemědělské usedlosti čp. 19. a měl popisu č. 22.

Původní název „Šance“ pochází od opevnění které bylo vykopáno jako zákopy, (vody) které byly 3 m. hluboké a 7 až 10 m. široké a byly rozloženy od tehdejší hlavní silnice od vyše uvedeného srubu směrem k čp. 51 po pravé straně nynější cesty k čp. 51, a stáčely se krahadou čp. 34 zpět k silnici a vyústily k silnici mezi nynějším kulturním domem a domem čp. 38. Tyto zákopy byly nazývány „Kynžvartské Šance“ již od r. 1647 a byly důležitým bodem neboť se nalézaly na hlavní silnici vedoucí z Chebu (Chebu) do Planí a dále k Plzni. Tyto Šance byly ještě téhož roku dobyty Švédským vojskem, 17 července 1647. Velitelem šancí byl polní hejtmán Sebastian Zagele který se pak usáhl nedaleko, v úmyslu znovu dobyti šance. Švédové zatím pod velením podplukovníka Küchenmeistera opravili šance, ale sandlově.

Prvý obytný dům

Původní název obce

ho odtažli směrem na Teplou kam byli císařským vojskem
následováni. (Díjen 1647) Po ukončení třicetileté války byly
Sance opuštěny a zůstaly na místě myštiny vykácené vojskem
Na těchto myštinách byla dána možnost sehnáním poddaným
aby se zde usadili a vystavěli si obydlí, ke kterým jim byla
přidělena půda za kterou platili určitý nájem kynžvarlské
vrchnosti. Roku 1700 dal hrabě Filip Karel Meternich svému
bratru statek Zajíčův Dvůr, nynější Líškovec a s ním i vrch.
nostenská poplatníky ze Sance, kterých bylo do r. 1745 již 8.

Ze jistého prohlášení nazývaly se prý dříve Sance
„Hagendorf“, ale známý z r. 1692 jako nejstarší v matrice
kynžvarlské farnosti zaznamenávají křest Onobřeje, syna
Jakuba Bauera a manželky Barbory, bydlících v Sancích
V té době byly v Sancích pouze čtyři obytné domy.

Přes Sance vedla obchodní cesta z Plzně přes Planou,
Velkou Hleďsebi a Sance do Staré Vody a dále do Chebu.
Ze Sance byla cesta vedena kolem Starého Potoka směrem
k nynějšímu Líškovci, a v místech nynější odbočky ku
„Hvězdě“ se rozdvojila, jedna pokračovala kolem Líškova do
Staré Vody a druhá směrem na Kynžvart asi v polovině
cesty mezi železničními mosty nynějších podjezdů ku Hvězdě
a silnici do Kynžvartu. Tato cesta byla při stavbě želez-
nice zrušena a byla vybudována nová tak jak je až dnes
Postavením nové státní vozovky z Velké Hleďsebi přes Porokou
do Staré Vody pozbyla stará obchodní cesta významu a Sance

šim stralily mnoho na pozdějším růstu neboť rástaly mimo hlavní obchodní tepnu. V roce 1841 měly Šance dolní 12, a Šance horní 31 obytných domů, mimo 3 hájenky které byly mimo obec. Celkem tedy 46 obytných domů.

Od prvních osídlení až do r. 1760 chodily děti do školy do Týnčvartu. Od r. 1760 byla zde již k. ro. první škola, otevřená od listopadu do dubna, která putovala od čísla k číslu v týdenních intervalech. V domě, kde byla právě škola, byl i učitel na stravu a byt. Na vyučování dětí se škola platilo, a sice:

za děti, kteří se učili číst, jeden krejcar, 2 krejcarey za učení čtení a psaní a 3 krejcarey za čtení, psaní a počítání týdně. To činilo plat učitele. Tak tomu bylo až do r. 1830. Od té doby byla škola „povýšena“ na školu pomocnou a dosazen učitel.

Přišlo však škola putovala od domu k domu a sice: Od r. 1830-32 v domě č. 44, od r. 1832-34 v č. 42, od r. 1834-40 v č. 6 a do r. 1879 v č. 9. Od r. 1877 kdy byla otevřena druhá třída, byla tato umístěna v č. 58, též do r. 1879. V té době navštěvovalo již školu 46 žáků. Nynější škola byla postavena v r. 1879 a též rok se v ní začalo vyučování. Roku 1912 měla škola 126 žáků, naproti tomu v r. 1926 klesl počet žáků na 53 a byla zrušena druhá třída.

Se stavbou železnice bylo spočítáno na úseku v Šancích v r. 1869 a práce trvala do r. 1872. Pro zaměstnance pracující na stavbě železnice byly postaveny baráčky v místech kde odbočuje cesta k hájence Hvězda, mezi nynější železnicí a původním

Stavba
železnice

lomen při okresní silnici do Týnčovic. Při stavbě našlo mnoho lidí zaměstnání, největší prospěch však měli obchodníci a hostinští, neboť v té době se prý v Láncích každou neděli hrálo a tancilo. Mezi zaměstnanci bylo mnoho Židů. Po ukončení prací zůstaly baráčky neobydleny a r. 1890 byly rozbourány a odvezeny.

Pošta

Do r. 1880 odnášel a donášel poštu do Mar. Lázní obecní sluha. Od r. 1880 byl zde poštovní přírůstek z Mar. Lázní a od r. 1904 začleněny poštu do Velké Hleďsebe.

Ponocný.

Od druhé poloviny 19. století byla obec strážena v noci ponocným, který dostával jako mzdu od každého sedláka 2 korce a od domkářů jeden korec chlebového obilí a určitý depukát bramborů. Mimo toho od každého majitele domu 50 a od nájemníků 20 krejcarů ročně. Od 1. ledna 1908 byl na místo ponocného dosazen obecní přírůstek, který zastával úřad strážníka, ponocného a obecního hajného, za plat 100 Kč. ročně měsíčně, s nárokem na byt zdarma a na uniformu zdarma. Obecní dům v němž bydlel strážník jest dům č. 73. nynější mateřská školka, kde býval obecní úřad až do r. 1947.

Zastávka

Roku 1890 přádalo obecní zastupitelstvo o otevření zastávky. Jelikož však ředitelství státních drah v Praze přádalo 200 zlatých na vydání spojení s postavením zastávky bylo od této upuštěno. Teprve r. 1908 bylo znovu přádáno o otevření zastávky, ale žádost byla zamítnuta pro přetíženi trati. V roce 1913, kdy se počalo mluvit o dvoukolejné dráze z Chebu na Přerov.

bylo znovu řádáno v otevření pastávky ale pro vypuknutí první světové války pustalo zase vše při starém. Po světové válce byla konečně vyslyšena žádost a pastávka byla povolena, ale cesta, vedoucí k pastávce byla soukromým vlastnictvím Metternichova panství k němuž řádalo za zveřejnění cesty pozemkovou reformou odňaté louky od Šance až po potok k Liškovci, se nalézající zpět k Metternichovu panství, což nebylo možno přijmout.

Konečně, r. 1935 došlo k dohodě a pastávka byla povolena a 1 prosince téhož roku postavil křižem očekávaný vlak poprvé v Šancích

9.

Jak byl oslaven příchod Němců a přičlenění t. ro.

Rok 1939.

sudetského území k říši ve zdejší obci není možno s jistotou psanamat, neboť zápisy v místní německé kronice, které pojednávají o oslavách příchodu Hitlerovců byly a kroniky vytrženy a přilepeny tehdejšími kronikářem, učitelem Kleinem náhradní listy do kterých byla rapsánsky falšované sprava aby nebyly osoby zde žijící a pravděpodobně i p. Klein usvědčeni jako nacisté.

Rok 1945.

Šance byly do r. 1945 osídleny vesměs německým živlem. Za doby protektorátu a před tím již zde nebyla ani jedna česká rodina. Za poněmčenou rodinu možno považovat rodinu Thürkoy v čp. 3 a 81, neboť jejich otec, pbrněnský rodák zde působil jako železničář, a jeho děti se poněmčily a ani český jazyk již nemluvily. Pak zde byla zjištěna ještě dvě jména českého původu a sice Muschik (Muzík) a Jablovetz (Jablonec).

Pokud bylo možno zjistit jak přišla vlna fronty přes obec Šance a vyprávějí Němci, tedy Šance téměř ani frontu neviděla, neboť Američané přišli od Chebu po státní silnici na Velkou Hledešebí a druhá kolona přes Lázně Hynčovské po okres. silnici severně od Šance směrem na Lázně Mariánské. Přes Šance projela pouze spojovací četa mezi oběma kolonami a v obci nepadl ani jeden vyšší. Pokud bylo několik domů v přímé blízkosti železničního přejezdu přes dráhu u zastávky, stalo se tak při výbuchu který způsobila ustupující německá armáda při ustupu, když vyhodila koleje na přejezdu přes dráhu. Při tomto výbuchu byla úplně zničena budova státního domku na zastávce který se nalézal za dráhou na levé straně přejezdu mezi dráhou a cestou. Dnes již po něm nezůstalo ani památky.

První rodina která se usídlila v naší obci byla rodina Vojtěcha Táborky hajného v polské obci, které tehdy spravovala voj. lesní správa. Po něm přišli železničáři Jos. Dvořák a Fr. Forejt, pak Václav Škál. Za nimi vykupce remesel. produktů od německých remeselníků Jan Šáda. Za nimi jako první remeselníci jsou hlášení Fr. Paducha a Jindřich Musil. Pak byly obrabeny všechny tři hostince Václavem Vávrou, Ant. Štanským a Vlad. Tuhačkem. V lednu 1946 následovali: Jos. Trousil Jar. Louček, Václav Hejlik Ant. Kačovec (učitel) Ed. Zelenka, Emil Jelínek a postupně jiní.

Šance byly začleněny politicky do Velké Hledešebí od května 1945. Toto začlenění způsobilo pozdější M.S.K. v Šancích mnoho nepříjemností, neboť M.S.K. ve Velké Hledešebí vysídlovala Němce

První české
osídlení:

z Velké Hleďsebe do Sanci a naopak vyvezla z naší obce mnoho ná-
bytku a vškerá motorová vozidla.

Dne 9. března 1946 byla založena místní organizace K.S.Č. Při
té příležitosti byla projednána otázka osamostatnění obce a přislu-
šení M.S.K. v Sanečích. Proto byla svolána veřejná schůze dne 16. března
1946 v místnosti české školy a na této schůzi byla ustanovena
M.S.K. v Sanečích, do které byl zvolen čtyřčlenný výbor. Za K.S.Č.
Václav Hájek, Jindřich Musil a Souček Jaroslav, za zást. armádu
a repatrianty Vlad. Tuhačák. Předsedou M.S.K. byl zvolen Sou-
ček Jar. a dnem 1. dubna 1946 počala M.S.K. řídit osudy obce
samostatně. V té době bylo v Sanečích 480 německých příslušníků
čekajících na odsun do říše.

V dubnu 1946 počal protiv českých osídlenců do Sanci a počala
se projevovat kalamlas bytí, neboť přes vškeré urgency u O.S.K.
v Mor. Lázních, nebyli přijati Němci ze Sanci do odsunu aby
udělali místo českým osídlencům. Teprve koncem května bylo
odsunuto 120 osob, a během června a července byla obec od
německého vlivu téměř očištěna. Zůstalo zde jen šest ro-
din „antifasistů“ a při rodiny zaměstnanců ve sklárně
Stará Voda kteří zatím působili v podniku než se ně bude
náhrada aby nevázel provoz výroby. Tito byli odsunuti koncem
srpna a obec se stala 100% českou.

V té době počala se jevit potřeba znovuzřízení pastovky
neboť v té době bylo již mnohem více osídlenců v obci a jednak
proto, že odsunem Němců byl uzavřen i obchod, jakéž obživa
byli nuceni chodit nakupovat zboží denní potřeby do Velké

11.
Založení org. K.S.Č.
a
ustavení M.S.K.

Zastávka

Hledička nebo do Mar. Lázní. M. S. K. žádala proto Ředitelství st. drah v Plzni o dovolení zastávky ale odpověď vyzněla negativně. Nedlouho nato byla vyslána deputace, S. Vějšpek a S. Prádrová, aby osobně ugovorili v Plzni v této věci, ale i pětikrát bylo jednání kamik. Teprve na zákeřné strany a vyšších orgánů K.S.C. bylo konečně zastávka povolena a od 1. prosince 1947. začaly opět v obci stavěti slaby.

Změna názvu
obce

V září 1946 přípisem O.S.K. Mar. Lázně měla být obec přejmenována na český název Příkopy. O této změně názvu bylo na schůzi občanů pívně diskutováno, a bylo rozhodnuto, aby občané sami hledali a navrhli vhodný jméno v českém písmu. V příští schůzi na návrh S. Součka, který odůvodnil že název Příkopy je sice v překladu ze slova Sance obdobný, ale pro výslovnost pro cizince, kteří budou v Mar. Lázních bude těžko vyslovitelný a mohlo by se státi že cizinci pro těžkou výslovnost výlučně českého „ř“ nazev komolili na Prsikopy, Prikopy, neb dokonce Psikopy a mohlo by se státi, že by prodeji některý z těchto názvů se stal přízvěnkou obce. Takováto opovření, ale kterých Sance dostaly jméno nazývali naši předkové Vály, což jest v překladu z německého Schanz asi lotěš a proto je jest toto jméno lehké vyslovitelné pro každého cizince a proto by se lépe hodilo jako název obce. Tento návrh byl přijat a přibližně r. 1948 název Vály úředně schválen a počal být úředně používán.

Byl s reakčními
imi živly v obci

Září a říjen r. 1946 počal nástupem reakčních živlů, vedoucí pan Hermanem osídlenec domu č. 15 P. Herman, jinak majitel diskarny v Praze, „politický vězeň“ jak rád říkal byl organizován v Mar. Loc.

13.
straně a puritý nepřítel lidovědemokratického přívěsí a hlavně komu-
nistické strany. Jeho pravou tvář nám ukázal nejlepe únor 1948
kdy se strachem před spravedlivým přestem upnul s mnoha jinými
ka hranice. Tento Herman patřil v obci k Nár. soc. straně a stal
se jejím předsedou, a řídící učitel Machovec jednatelem. Tito pak
dovedli si psát i nikterá indiferentní strany, ba i několik členů
K.S.C. pasivajících nedůvěru mezi osídlení a špatným hospodářstvím M.S.K.
a obvinil předsedu a pokladníka M.S.K. že mají ve finančním
hospodářství nesrovnalosti. Tato kampaň vyvrcholila 26. října 1946
a předseda S. Souček a pokladník Hájek byli ze své funkce odvo-
láni a po velkých bojích a předsedu mezi M.S. a K.S.C. byl zvolen
p. Václav Šolár. Po předání funkcí za přítomnosti revizních orgánů
okresní správní komise byla shledána pokladna v naprostém porádku,
ku všeobecnému překlamání jednak senzacechtivých občanů i
mnohých straníků K.S.C. kteří našli na píklu a pomluvy páne
Hermanovy. Tímto manévrem strana M.S. triumfovala, že dostala paritní
postoupení v obci přesto že bylo organizováno v K.S.C. 75% občanů
v obci usídlených.

Období V. Šollara jako předsedy M.S.K. bylo krátké. Již za necelé
dva měsíce došlo ku změně a za předsedu M.S.K. byl zvolen Karol
Demis. Za období Karla Demise v r. 1947 se do Sanci přestěho-
valo několik rodin z S.S.S.R. z Volynska a sice: Frank. Štráu-
ský, p. Dederová, p. Koudný, p. Skorodědová a Volodkova.
Tím byla prakticky obec dosídlena a pustat neosídlen jinom
domem i 25, neboť ostatní stará slavení do kterých nikdo
se stěhovat nechtěl pro špatnost byla fondem Nár. Obnovy

Zmena ve
slozeni M.S.K.

prohlášena za demoliční.
27. října 1947 došlo ke změně v M.S.K. ve Valech (Tanečích)
Na veřejné schůzi která měla za úkol zvolit nové členy
do M.S.K. byli zvoleni podle paritsního zastoupení 2 členové
K.S.C. a 2 členové Č.S.S. Za K.S.C. byli zvoleni s. Souček
a s. K. Dejmeš, za Č.S.S. p. Hermanová a řídící
učitel Ant. Machovec. Předsedou M.S.K. byl zvolen znovu
s. Souček.

Rok 1948.

Vývoj událostí v politickém životě v naší republice měl
odrazu i v naší malé obci. Provokace předsedy Č.S.S. pana
Hermana proti K.S.C. a jejím uste. vedení se stupňovaly
Velmi dobře se pamatují na jeho výrok: „Do tří týdnů
budeme vám komunistům rovnat čumáky.“ (Klimochem měl sám
pokřivená ústa pro úsměv na bránu)

Zajímavé jest že téměř všichni osídlenci obce kteří sem přišli
ze všech koutů Čech, hlásili se ku K.S.C. a osídlenci ze Zakar-
patské Ukrajiny a Volynska, tedy z oblasti S.S.S.R. se hlásili
a nebo sympatizovali s Č.S.S.

Konečně 25. února přinesl i do naší obce uvolnění
Pan Herman v noci ze 25. na 26. února, když vyslechl
v rozhlasových zprávách jak v Praze vyřadilo vstřítní
pracujícího lidu v čele s K.S.C. uprchl za hranice spolu
s místním hostinským Tuháčkem a lesním hajným polejšem

polici Gondkovičem, někdy na rovině "čumáku", kterého by se mu pravděpodobně dostalo kdyby byl zůstal. Poté se jeho dvou kumpánů týká, ti utekli před "komunismem" z SSSR k nám, a podruhé z léto důvodu utekli od nás.

Místní hostinec, v národní správě uprchlého Tuháčka byl rozhodnutím M.S.K. zařazen do majetku M.S.K. a hostinský provoz převzal v něm p. Kucera.

Zmína ve vlast-
nictví

Uscelost p. Hermanovi (č. 15) byla přidělena Jindřichu Boublíkovi.

Dům č. 5, s přidělenými pozemky které zde v obci vzal do vlastnictví Dr. Rieger pod záminkou že na nich zřídí "výškovnou stanici" pro hvozdí dobytek, na pozemku avšak jedné třetiny dal vysázet ovocné stromy a ostatní půdu nechal patavnit. Sam však na této půdě neprocoval, a dával tuto půdu obdělávat cizí námezdní pracovní silou. Proto mu byl přidělen půdy i domu č. 5 odňat a dán do správy p. Krapfovi, zaměstnanci na poštovní úřadě v Kar. Lázních.

Dne 27. února byl ustaven Výbor Nar. Fronty, jejímž předsedou byl zvolen s. Karel Práda.

Výbor,
Narodní fronty

Při květnových volbách 1948 které proběhly v naší obci slavnostně, kdy za svátku místní hosty dostavili se voliči hromadně před volební místnost a manifestovali odevr-
dati hlasovací lístky pro Národní frontu. Ze 124 voličů zapísaných do volebního seznamu bylo odvrháno 124

Květnové volby

hlasů, tedy plných 100%.

J.Z.D. připravil
ní výbor Dne 10 prosince 1948 na schůzi kmetů
byl zvolen přípravný výbor pro založení J.Z.D. který
měl za úkol vyříditi vše potřebné k založení družstva

1949

V únoru 1949 sešli se kmeti zdejší obce aby znovu
provdali o možnostech založení J.Z.D. Po vzájemné výměně
návrhů a převzetí inventářů, hosp. zvířectva a polí do družst-
va rozhodli se, že jelikož jsou již ozimy pasety, dokončí
kmeti letošní sklizeň ještě sklízet do svých stodol a
na jaře 1950 již hospodářit společně a letošní podzimní
práce na polích též. Domluvili se zároveň, že letošní sklizeň
budou svedomci provádět svoz i výmlat obilí.

Za členy J.Z.D. se přihlásili: Jindřich Boublík, Václav Hejlek
Frant. Paducha, Emil Jelínek, Jindřich Musil, Eduard Zelenka.
Členství uznali: Jirunc, Stránský Fr a Stránský Antonín,
který se rozhodl předat hospodářství i mlyn. statku
na Liskovci. Předsedou J.Z.D. byl zvolen Václav Hejlek

Úraz při
výmlatu.

Při výmlatu obilí u rolníka Zelenky přišel k úrazu
rolník Jindřich Musil, jemuž byla v mlátičce rozdrvena noha
která mu po převozu do nemocnice byla pod kolenem
amputována.

Rozorání
mexí.

Po žních bylo přikročeno ke křížení lánu a byly proto
rozorany mexé mexí polí a paseto podzimní obilí společně.

Dne 2. ledna 1950 byly započaty práce na výstavbě kravína. K tomu účelu byl vybrán stáj ve mlýně čp 20. Všechny práce na této adaptaci si zajistili sami, až na jednoho ředníka kterého jim uvolnil Osmaslav v Mor. Lázních. Adaptace kravína byla ukončena 30 dubna.

Po ukončení prací na (kletu) kravína bylo započato s budováním kletníku v domě č. 17, který byl nerobydlen a byl zařazen mezi demoliční objekty. Práce na kletníku byla přerušena v období zimy, pro nedostatek pracovníků kteří musili až do výmlatu se věnovat své práci v zemědělství.

Dne 15. června byly ustájeny krávy, které družstevníci dosud měli kardin ve své usedlosti až do doby, kdy bude již J.Č.D. schopno krmít z vlastní krmivé základny, do nově postaveného kravína, do níhož se během dne ustájilo 24 kusů dojnic.

Po úspěšném dokončení zimy a dodání kontingentu na 100% byly vypláceny prvé naturální družstevníkům, ve výši 10 Kčs. za jednu pracovní jednotku a $\frac{1}{2}$ kg krmiva, $\frac{1}{2}$ kg krmiva obilí a 2 kg. bramborů laktózy za kardon pracovní jednotku.

Dne 10. 12. 1950 byla založena odbočka Svazu Č. S. P., jejímž předsedou byl zvolen Josef Voldřich.

1950.

Výstavba
kravína
a kletníku.

Ustájení krav

Splnění
dodávek obilí
a prvé naturálníZaložení
Odbočky Č. S. P.

1951.

Dokončení
lelečnicku.

První spor
v J. Z. D.

Prerušená práce na lelečnicku byla znova v zimním a jar-
ním období dokončena a na jaře byl lelečnick odevzdán své-
mu účelu. Péči o mladý skot byla svěřena Ed. Želenkovi
Mezi J. Z. D. a družstevníkem Jindřichem Musilem který po
amputaci nohy se rozhodl vystoupit z J. Z. D. a družstvo mu
jelikož i jeho manželka nechtěla v J. Z. D. pracovat chtělo
vrátit jeho pole k soukromému hospodářství. Proti tomu se
však Musil ohrazoval že jako invalida již na poli prac-
vat nemůže a žádal aby J. Z. D. si pronchalo pole. Konečně
bylo rozhodnuto, aby J. Z. D. převzalo usedlost i polnosti a Musil
se vystěhoval do domu čp. 92. který převzal po sedníkovi Bartíkovi
do vlastnictví. Jindřich Musil jak bylo známo neměl klad-
ný poměr k družstvu, neboť přesto, že se přihlásil v počátku
v 1948 do družstva žádal Státní Státek na Lískovci a pře-
vzeli jeho pozemků do své správy, aby se vyhnul členství v J. Z. D.
a přesto, že mu Státní Státek vyšly vstřeb, byla tato umluva
krusena výnosem Min. zemědělství které všichni převodky pozem-
ků od soukromé hospodářské zemědělců pokázalo s platností
od 1. června 1949. aby se zaměřil odliv pracovníků s zemědělství

A tak poslední úraz na nose mu pomohl k odchodu
z družstva, když se mu nepovedl manévř se Státními Státky.

Naproti tomu, do družstva se přihlásil Frant. Stranský

Průs léto 1951 bylo započato s výstavbou vepřína. K tomu
účelu bylo použito hospodářského stavení čp. 16, kde vybou-
ráním přiček obytné části, chodby a chléva byla celá budova

Stavba
vepřína

vnitř rozdělena na kotce a v rohu budovy upravena přípravná krmiva. Voda byla pro provoz ve vepříně čerpána z potoka, tlakovým čerpadlem.

1952

Po dokončení prací na vepříně rozhodlo se J. Z. D. se si vystaví drůbežárnu a k tomu účelu zvolili jednak zahradu čp. 16, a pozemku na němž stál dům čp. 10. jako neobyvatelný určený ke zboření. Drůbežárna byla obehnaná plotem z drátového pletiva a na její severní straně postavena drůbežárna dřevěná konstrukce. Ještě téhož leta byla pak drůbežárna předána svému účelu. Do té doby dvěsterníci chovali slepice každý ještě doma a dodávali vejce určená J. Z. D. jako dodávka ze svých slepic chovaných doma.

Drůbežárna
J. Z. D.

Va jaře r. 1952 bylo přikročeno ke střešení starých neobyvatelných domů. Starých trámů a prken ze zboření už použila J. Z. D. většinou jako paliva. Zdivo, které bylo buldozerem rozrušeno, bylo z části použito pro potřeby J. Z. D. a zbytek si mohli vybrat i občané ze vsi, pro opravy ve svých domech. Tato akce přispěla hlavně k lepšímu vzhledu obce.

Bourání
starých domů.

Po vystavění společných stájí a po obsazení těchto potřebným personálem vznikl nedostatek pracovních sil na polní práci. Tento nedostatek pracovních sil si vřele zavinují

Nedostatek
pracovních sil
v J. Z. D.

19
Do
kde

Prv
v J

dvůřstevníci sami svým negativním postojem k dvůřstevnímu hospodářství. Jako doklad uvádím tuto skutečnost:

V usedlosti čp. 78 pracoval soukromě celá rodina a majitel usedlosti Václav Hýleš sám byl zaměstnán u ČSD. Po vstupu do J.Z.D. zůstala jedna celodenní pracovníkyně manželka V. Hýleš a částečně zaměstnán jeho bratr

V usedlosti čp. 79, kde hospodořil Fr. Paolucha s matkou a dvěma sestrami, po vstupu do J.Z.D. pracoval sám. V usedlosti čp. 15, minochodem jen o výměři 3 ha. větší -

nová dvůřstevnická práce pracoval Jindřich Boublík s manželkou a sám byl zaměstnán ve sklárně. Po vstupu do J.Z.D. pracuje v J.Z.D. jen paní Boublíková.

Usedlost čp. 19. Emil Jelínek s manželkou, po vstupu do J.Z.D. pracuje jen on.

Usedlost čp. 70. Fr. Škromský pracoval soukromě se svou manželkou za výpomoci jeho dvou synů. Po vstupu do J.Z.D. pracuje na dvůřstevnické jen on.

Jedině v čp. 6, kde je usazen Ed. Zelenka se svou manželkou, ač jsou nejstarší z dvůřstevníků, pracují v dvůřstevní oba. Tedy, ze šesti dvůřstevníků jsou dva v zaměstnání jinde a na práci v dvůřstevní zůstávají čtyři stálí pracovníci a z pěti dvůřstevnicků tři. A tak po obsazení společenských stáží a „špičáren“ potřebným personálem nezbyvá na polní práci nikdo, nebo téměř nikdo. A proto, že polovina dvůřstevníků odmítá v dvůřstevní pracovat, je dvůřstevní

je nuceno všichni polní práce od jarní orby až po sklizení přinechat S.T.S. což má za následek i jiné peníze a dřívější poklady, a tedy i přímý vliv na pokles prac. jednotky a pokles pracovní jednotky musí být bez ohledu na pracovní morálku těch, kteří ještě na práci v dřívěší zbyly.

Dne 24.12.1952 porodila děvče a rhodila do ráchodu p. Drábová z č.p. Následkem velkého krvácení které sama nemohla zastavit byla nalezena zesláblá stráhou krve, do a byla dopravena do nemocnice, kde bylo zjištěno že se jedná o normální porod. Kvinn. policie skutečně při prohlídce mrtvolky dítěte našla a p. Drábová po propuštění z nemocnice byla vzata do vazby pro vraždu dítěte. Při přitčení vyšlo najevo, že paní Drábová měla poměr s Sloupem, kamčiňanem z městské nemocnice, bytem ve Václavě č.p. 8. Vě snaze zbavit se těhotenství užívala různé drogy které opatřil výše uvedený Sloup krádeží v nemocnici. Aby zatajila těhotenství, představala se má "vodu" a je v lékařském ošetřování. Jelikož manžel p. Drábové v době těhotenství nebyl doma, neboť pracoval na montáži mimo obec, bylo by vyšlo najevo, že dítě není jeho, chtěla se tímto způsobem dítěte zbavit, aby nedošlo k rozvratu v manželství. Soud ji vyměřil za spáchání činu dva roky nepodmíněně a p. Sloupovi za krádež injekcí stříkačky a drog jakož i napomáhání vyhnání plovár, 1 rok, podmíněně.

Vražda novoro-
zeněte.

1 1953.

Zmína v dělení
usedlosti č. 19. a 68

Zmína v před-
stavenstvu J. Z. D.

Do usedlosti č. 19. odešel se vystěhovat Emil Jelínek
se nastěhoval nový družstvník, Černan. Jeho příchodem
se však málo změnilo, neboť na družstevním pracoval sám
a jeho manželka pracovat s družstvem odmítla.
Z usedlosti č. 68 se vystěhoval Fr. Štránský a na jeho
místo nastoupil Soukup. Z této rodiny pracoval
na družstevním jen on sám.

Rok 1953 přináší změnu v představenstvu J. Z. D. Předsedou byl zvolen Jindřich Boublík, který odešel ze zaměstnání ve sklárně v Staré Vůli a věnoval se práci v J. Z. D. a bývalý předseda V. Hájek převzal účetnictví.

Zde, ani tyto změny neměly vliv na příchod k lepšímu

Zde se naskytá otázka: proč to neklape, kde je ten „zakopaný pes“? Kde mělo minulé pracovní jednotku a tím i pracovní morálku mohou zdvojnásobit jin mechanizační prostředky, hlavně traktor s pluhem ve vlastnictví družstva, aby si mohlo družstvo ve vlastní režii obhospodářovat zemědělskou půdu. Tím by odpadla největší položka v účtech pro S. T. S. a traktorista by najisto při celoroční práci našel nejen více práce v družstvu, ale mohl by ještě družstvem vydělat na práci mimo družstvo. Tímto způsobem by se zdvihla i pracovní jednotka a tím i spokojenost mezi družstvníky. A spokojenost v práci, to je hlavní podmínka pro zlepšení pracovní morálky.

Znovuotevření
hostince v č. 42

Místnosti hostince v č. 42, který byl od r. 1950 uzavřen
lakři v obci žádný pohostinský podnik nebyl, byla znovu
otevřena pohostinská místnost, kterou vzala do nájmu od M. D. V.
Jednota. Při uzavření hostince měly manželky milovníků
hořkého móku radost, že nebudou již muset chodit pro své
manželky, kteří sami, nebyli domů. Naopak ostatním občanům
které chodili do hostince proto aby se sešli a probavili
si se, s uzavřením hostince spokojeni nebyli, zvláště v letních
měsících. Po třech letech místní prohibice, a reptání proti
ní, dokonce i manželky lovců opic zjistily že jsou na tom
hůře nežli když byla restaurace v místě, protože jejich muži
si našli cestu za kukuřičným chlebem do Velké Hleďšce, takže
si často byli nuceni pro ně dojet až na "Růžek", aby si
je odvedli domů. Další důvodem znovuzřízení hostince
byla řada stížností různých dělníků kteří z jakýchkoli
důvodů pracovali v místě a neměli možnost si
koupit občerstvení a konečně i obcí projíždějící automobily.

A tak od 1. září 1953 je zase možno ve Válech
se občerstvit, probavit si sem tam i polapit opičku.

Vedoucím pohostinství byl jmenován Jaroslav Vacek
bylým ve Válech č. 82.

1954

Založení
Sokola.

Dne 14. února 1954 byla založena F. J. Sokol a
sice odbor kopání, padlo pro jiné odvětví tělovýchovy nebyly
vyhovující podmínky. Za tím účelem byl uvolněn prozorek
za zobrazen domů č. 34, současně k usedlosti J. Jirince, kde bylo
upraveno hřiště, které může sloužit jednak pro potřeby Sokr.
a také pro účely školy pro školní mládež.
V rámci oddělení pohraničí přistěhovali se do Valů dvě
rodiny, J. Tomic a Báblik. Obě rodiny měly posílit J. Z. D.

Změny v J. Z. D.

Vyloučení
V. Hájka z J. Z. D.

Dne 20. července 1954 byl vyloučen z družstva ve Valích
bývalý předseda J. Z. D. Václav Hájek s manželkou. Jako
hlavní důvod mu byla přičítána že jako člen družstva
stále pracuje u Č. S. D. a toto zaměstnání nechce opustit.
Větší podíl na tomto rozhodnutí J. Z. D. však dlužno hledat
v osobním nepřátelství mezi V. Hájkem a předsedou J. Z. D.
J. Boublíkem, který byl ještě proti Hájkovi v nepřátelství
podnikavším Karlem Prádou a hlavně J. Musilem, kteří
měli hlavní zájem znemožnit Hájce i za cenu že tím
bude poškozeno i družstvo. (Zašl. J. Musila proti Hájkovi
se datuje od r. 1947, kdy při soupisu vepřového dobytka který
prováděl V. Hájek, přihlásil Musil o jeden kus méně než ve
skutečnosti měl. Když bylo zjištěno že má jednoho vepře
„na černo“, nastala velké nepřátelství mezi oběma rolníky.

Tedy od té doby Musil a v tom menší Hájka -
utopil by skusil... lávkou vody Hájka.)

Otevření hostince v č. 42 nemělo dlouhé trvání - již po jím po osmiměsíčním provozu bylo pohostinství převezeno do bývalého hostince u Vávru. K tomuto přesídlení předcházely požadavky, aby Jednota otevřela v obci obchod masem a uzenářskými výrobky. Jelikož v provozovně restaurace nebylo možno umístit i řeznictví a pro samostatný obchod masem by neuvěřil pracovní sílu, byla restaurace přemístěna do výšleveního hostince, kde byla i potřebná provozovna pro prodej masa, neboť dřívější dráček hostince měl i řeznictví. Nový kombinovaný podnik byl dán v dubnu 1954 do provozu a jako vedoucí kuchař Jar. Vacek.

Při karirových volbách byli zvoleni do M. N. V. ve Václavě:

Gluček Stanislav	Forejt František
Volpka Miroslav	Boubliková Marie
Hronová	Fajt František
Dvořák Josef	Jerš
Markevičová Věra	

Předsedou M. N. V. byl znovuzvolen p. St. Gluček, který tuto funkci zastává již od r. 1950.

Na podzim 1954 z rozhodnutí M. N. V. byla srovnána místa po rozbouřených domcích, v místech kde stály kdysi opornice „Kynčvartské Sádky“, které daly podnět ke vzniku nynější obce. Po úpravě terénu má být plocha osázena trusněmi.

Otevření různých
kuch. obchodu
a přesídlení
restaurace

Volby do M. N. V.

Úprava terénu
pro trusnový sad.